

جایزه

فرهنگی، هنر و سرگودیه

موسی کلیم الله معیاری نو در صنعت فیلمسازی ایران

به انگیزه نمایش موسی کلیم الله در اکران نوروزی با احسان رستگار، منتقد سینما و مهدی ناظمی، پژوهشگر فلسفه هنر، فیلم را بررسی کردیم

صفحه ۸

اپیزودهای تفرقه در سریال «معاویه»

به بهانه تولید سریال جدید شبکه MBC رد پای صهیونیسم را در این مجموعه بررسی کرده ایم

۱۱

چالش کودکان تنها در «بامبولک»

آرش معیریان در فیلمش چالش های تک فرزندی و نیاز کودکان به هم صحبت را نمایش می دهد

۱۰

ماندگار مثل نام مولا (۴)

همزمان با پخش مجدد سریال «امام علی (ع)» بعد از ۲۸ سال، به ابعاد مختلف آن نگاهی دوباره انداخته ایم

۶

زاویه دید

هما شورام بخت روزنامه نگار

گردشگری صنعتی نوپا بوده که در سال های اخیر تأثیرات زیادی بر وضعیت اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جهان داشته است. این صنعت مزایایی چون ایجاد اشتغال، ارزآوری، تعادل منطقه ای، کمک به صلح جهانی، کمک به سرمایه گذاری در میراث فرهنگی، بهسازی محیط، کمک به بهسازی زیستگاه های حیات وحش و جلوگیری از مهاجرت جمعیت را داراست. در سیستم اقتصاد جهانی، صنعت گردشگری روزبه روز اهمیت بیشتری پیدا می کند و اقتصاددانان آن را صادرات نامرئی نامیده اند. این صنعت یکی از ابزارهای مهم توسعه و محرومیت زدایی محسوب می شود و باعث اشتغال زایی است. یکی از راه های رونق صنعت سفر و جذب مسافر، معرفی مناطق گوناگون با جاذبه های طبیعی، تاریخی و زیستی است. سواحل جنوبی، به ویژه شهر ساحلی بوشهر، با ظرفیت های فراوان خود، نقش مهمی در توسعه این صنعت ایفا کرده و می تواند مسافران داخلی و خارجی بسیاری را به خود جذب کند.

استان بوشهر در جنوب غربی ایران، در حاشیه خلیج فارس قرار دارد. این استان با آب و هوای گرم و مرطوب، سواحل زیبا و جزایر متعددی مانند بوشهر، خارک، شیف و عباسک را در خود جای داده است. شهر بوشهر بندری با تخیستان های سرسبز و مردمانی خونگرم، مقصدی جذاب برای گردشگران داخلی و خارجی به شمار می رود. از لحاظ قومیتی، اکثریت جمعیت فارس هستند و اقلیت های لر و عرب نیز در این استان زندگی می کنند. بوشهر، شهری با جاذبه های گردشگری فراوان، مقصدی ایده آل برای جهانگردان علاقه مند به تاریخ، فرهنگ و طبیعت است. اینیه باستانی فراوانی در این شهر به چشم می خورد و بافت تاریخی با کوجه های باریک و خانه های قدیمی یادگاری از دوران قاجار است.

تاریخچه شهر بوشهر

شهر بوشهر، نگین درخشان خلیج فارس، شهری با قدمتی دیرینه و فرهنگی غنی، همواره در طول تاریخ نقشی مهم در عرصه تجارت و

در روز بوشهر به ظرفیت های گردشگری این شهر پرداخته ایم

دریچه ای به گردشگری بوشهر

از دوره های ساسانی و صدر اسلام سفالینه هایی در سواحل بوشهر کشف شده است. مسلمانان در زمان خلیفه دوم این شهر را فتح کردند. بوشهر در دوره صفویه به دلیل تسلط پرتغالی ها بر راه های تجاری دریایی اهمیت خود را از دست داد اما در دوره نادرشاه افشار با ایجاد نیروی دریایی و کشتی سازی، به یک مرکز مهم نظامی و تجاری تبدیل شد. پس از نادرشاه، خاندان آل مذكور قدرت را در بوشهر به دست گرفتند و این شهر به مهم ترین بندر خلیج فارس تبدیل شد. در دوره قاجار، بوشهر به بندر اصلی ایران در تجارت خارجی تبدیل و مرکز نمایندگی بریتانیا در خلیج فارس شد. در این دوره، بریتانیا سه بار به بوشهر حمله کرد که هر سه بار با مقاومت مردم محلی به رهبری روحانیون مواجه شد. آخرین حمله بریتانیا در جنگ جهانی اول رخ داد که با مقاومت گسترده مردم و علمای بوشهر مواجه شد. در دوره قاجار، بوشهر به عنوان یکی از مهم ترین بنادر تجاری ایران، نقشی کلیدی در ارتباط با کشورهای اروپایی ایفا می کرد. مردم بوشهر به عنوان نماد مبارزه با استعمار شناخته می شوند و روز ۱۲ شهریور، سالروز کشته شدن رئیسعلی دلواری، به عنوان روز ملی مبارزه با

استعمار نام گذاری شده است. بوشهر به دلیل اهمیت فراوانی که در طول تاریخ داشته، همواره محل انجام اقدامات مهم و نوآورانه بوده است. اولین چاپخانه سنگی، صنایع برق و یخ سازی و همچنین اولین خط تلگراف در این شهر راه اندازی شدند. اقتصاد بوشهر بر پایه صنایع نفت، گاز و پتروشیمی استوار است. صید و صیادی، کشاورزی و گردشگری، از دیگر منابع درآمد مردم بوشهر هستند. از جمله صنایع دستی این شهر می توان به گلیم بافی، عبا بافی و سفالگری اشاره کرد که علاوه بر ارزش هنری، نقش مهمی در اقتصاد مردم بوشهر ایفا می کنند.

آداب و رسوم

استان بوشهر به خاطر برخورداری از آداب و رسوم خاص مکان منحصر به فردی برای دعوت جهانگردان به شمار می رود. این مرکز دارای آیین های موسیقایی سوگواری منحصر به فردی مانند سینه زنی بوشهری و یزله خوانی است که در ماه محرم برگزار می شوند. این استان همچنین دارای آیین های سرود خوانی متنوعی از جمله شروه خوانی، چاووشی خوانی،

خیام خوانی و نیمه خوانی است که در مراسم های مختلف اجرا می شوند. موسیقی بوشهر به سه دسته بزم و شادی، عزا و سوگواری و حماسی تقسیم می شود و سازهای محلی مانند نی انبان، سنج، دمام، ضرب و تیمپو در آن نقش مهمی دارند. استان بوشهر به دلیل داشتن آب و هوا و اقلیم متنوع، فرهنگ عامه غنی و پرباری دارد. اشعار عامه بخش مهمی در موسیقی این استان دارد و از ادبیات شفاهی این مرز و بوم شناخته می شود. این اشعار احساسات، رنج ها، شادی ها، آرزوها، نیایش ها و عشق های مردم را در طول قرن ها به تصویر می کشد. این اشعار نمایانگر فرهنگ، تفکر، باور و رسوم مردم بوده و به صورت دست نخورده باقی مانده اند. زندگی مردم این استان از تولد تا مرگ با اشعار زیادی همراه بوده که متناسب با لهجه و گویش آنها برای مقاصد گوناگون کاربرد داشته است. لالایی ها و ترانه های نوازش، نغمه های بازی و سرگرمی، اشعار شور و شادمانی، نغمات کار، اشعار آیینی، نغمه های تغزلی و اشعار سوگواری و اندوه نمونه هایی از این اشعار هستند. این نغمه ها که غالباً با نواى موسیقی و آهنگ همراهند، توسط راپویانی که اغلب از بانوان هستند، روایت می شوند. لالایی ها و نغمه های خواب، درونمایه هایی فراتر از مضامین مذهبی را در خود جای می دهند و غالباً عرصه ای برای بیان دلنگرانی ها، ناخوشی ها، گلایه ها و نا گفته های مادرانه هستند. ترانه های نوازش، که برای کودکان نوپا خوانده می شوند در بازتاباندن احساسات مادرانه سروده شده اند و گستره ای از چیستان ها، معماها، فال ها و بازی های بومی را در بر می گیرند. نغمه های شور و شادمانی، زینت بخش آیین های عروسی، ختنه سوران و دیگر جشن ها هستند، در حالی که نغمه های کار، خستگی را از تن زدوده و فعالیت های گروهی را تقویت می کنند. اشعار آیینی در مراسم مذهبی نظیر محرم و رمضان طنین انداز می شوند، نغمه های تغزلی، مضامین دلدادگی را به تصویر می کشند

و اشعار سوگواری و اندوه، مرهمی بر داغ از دست دادن عزیزان هستند.

متن کامل

یادداشت

سید محمد جواد موحدابطی / نویسنده و پژوهشگر دینی

نمره روزه داری، تقویت اراده است

از آنجاکه آدمی در غبار هواهای نفسانی و غرایز سرکش طی طریق می کند و همواره اراده اش در مقابل آن در تزلزل است و گاهی نیز بدون هیچ گونه مقاومتی، می تواند تسلیم خواسته های اوهای و شیطانی شود، نیازمند یک اهرم محکمی است که بتواند گنجینه وجود خود را محفوظ نگه داشته تا در مقابل لشکریان هوی و هوس ایستادگی کند. از این رو خدای متعال اراده را به عنوان سد طغیان های جاهلانه قرار داد تا در مقابل خواسته های نفسانی مقابلۀ کند. ماه رمضان بزرگ ترین زمان عملیات استضعاف هوی و هوس هاست که روزه دار با آن با نور قرآن و عترت طی طریق می کند. در زمانی که آدمی به راحتی و سستی اخلاقی می تواند خود را به دره های سقوط بیندازد، روزه به عنوان سپر بلا و آفات مانع از آن می شود که صفای باطن و حقیقت درونی اش به گناه کشانده شود و او را به ساحل فطرت و آرامش فرا می خواند. مواظبت بر تقویت اراده در ماه رمضان فتح بابی است که انسان استعداد های نهفته خود را کشف و به رغم میل باطنی خود که امساک می کند و در طول سال در مقابل خواسته های جاهلانه نفس خویش مقاومت کند. وقتی اراده در ماه صیام تقویت شد، تمام جغرافیای وجودی انسان نیز مانند دژی محکم در مقابل سیلاب های نفسانی ایستاده و مسیر زندگی اش تقویت می شود... و در افق تعالی قدم برداشته و شاهراه های علم و معنویت بر او باز و اهداف است؛ ناگزیر به روایت نور اهل بیت (ع) مراجعه می کنیم تا از بطن کلام عترت به جوشش عظمت اراده در فطرت در ابواب مختلف روی بیاوریم. امیرالمؤمنین علی (ع) در صفات پیامبران می فرماید: خداوند سبحان فرستادگان خود را دارای اراده هایی قوی قرار داد ولی از نظر ظاهر (جسمی) ضعیف بودند، قناعتی داشتند که چشم و دل شان را سیر می کرد، هر چند اگر فقر و نداری آنان معلوم می شد، چشم ها و گوش ها را از ناراحتی لبریز می کرد. امیرالمؤمنین علی (ع) اراده را در مقابل راحتی طلبی می دانند و می فرمایند: عزم و تصمیم (برای رسیدن به کمالات و مقامات عالی) با سورچرانی (راحت طلبی) سازگار نیست. چه بسیار خواب های شبانگاهی که تصمیمات روز را برهم زده و چه بسیار تاریکی هایی که یاد همت های بلند را از خاطره ها زدوده است! (از این رو ماه رمضان نقطه عطفی برای تقویت آن در شرایط سخت و کنترل شده است. رئیس مذهب اهل بیت (ع)، حضرت امام صادق (ع) اراده را ره توشه مسافرت می دانند و در مناجاتی با خدای متعال عرضه می دارند: دانسته ام که برترین ره توشه مسافر کوی تو، عزم استوار و خلوص نیت است... و آن امام همام طی طریق الی الله را نیز با عزم راسخ و اراده ای پاک مقدور دانستند.

سخن آخر این که اراده در ماه رمضان می تواند تمام سال ها و ماه ها را در بر بگیرد و انسان را به تعالی و اهداف و کمالات الهی سوق دهد و او را به سر منزل مقصود برساند.